

ความดีบนหน้าของการแยกประมวลกฎหมายแพ่ง และประมวลกฎหมายพาณิชย์

มุกดา

การแยกประมวลกฎหมายแพ่งและประมวลกฎหมายพาณิชย์ถือเป็นอีกภารกิจหนึ่งที่เป็นภารกิจระยะยาวของการพัฒนากฎหมาย ซึ่งเป็นไปตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 6/2548 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนากฎหมาย ลงวันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2548 การดำเนินการแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ **ระยะแรก** เป็นการแยกคดีแพ่งออกจากคดีพาณิชย์ ซึ่งดำเนินการโดยคณะกรรมการดำเนินการจัดทำข้อเสนอการแยกคดีพาณิชย์ออกจากคดีแพ่งที่มีนายจรูญ ภักดีธนากุล เป็นประธาน คณะอนุกรรมการฯ นี้ เป็น 1 ใน 10 คณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการนโยบายแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนากฎหมายแต่งตั้งขึ้นมาเพื่อดำเนินการตามภารกิจในด้านต่าง ๆ ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ **ระยะที่สอง** เป็นการแยกประมวลกฎหมายแพ่งและประมวลกฎหมายพาณิชย์

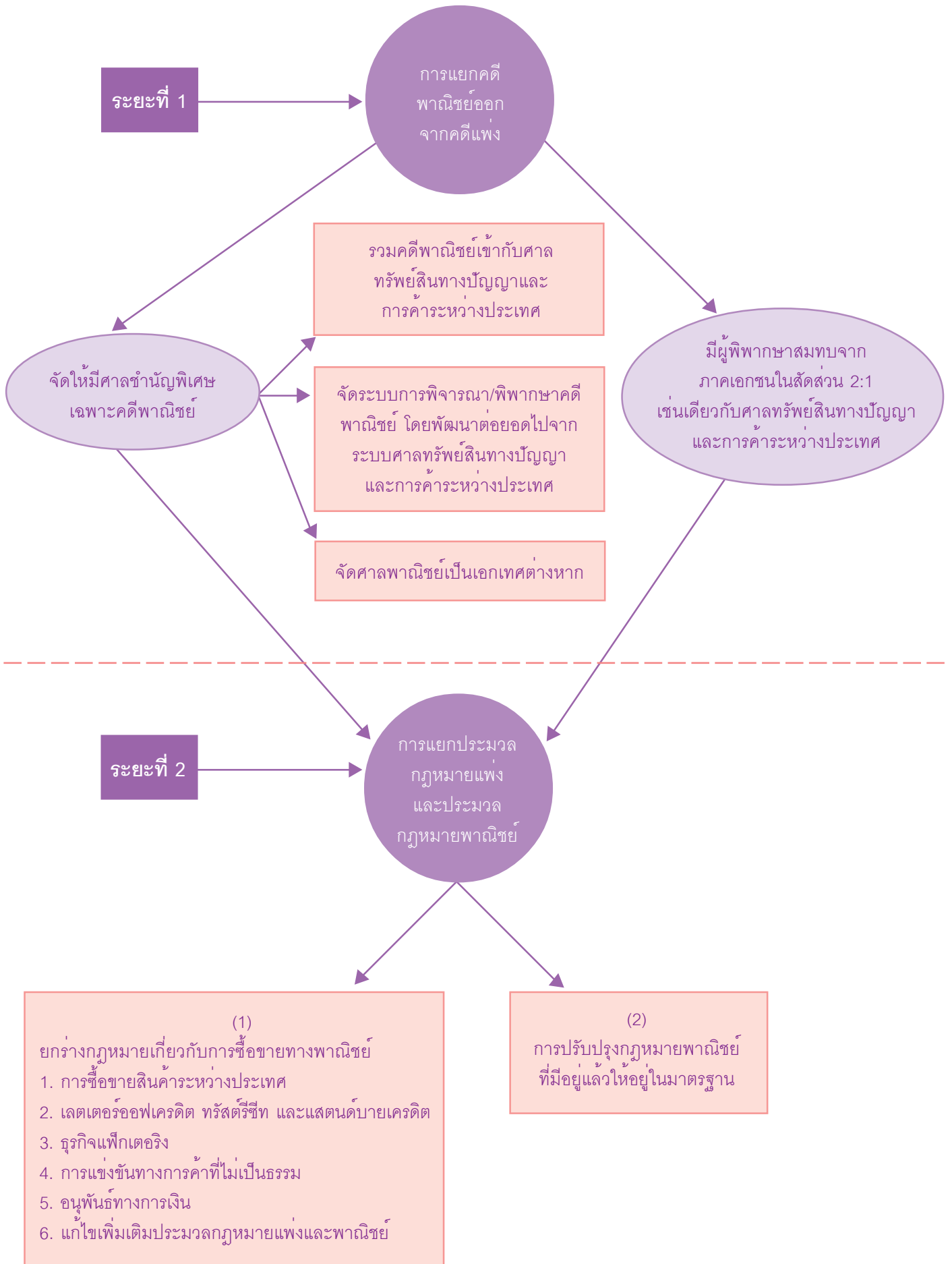
ที่ผ่านมา สลค. สาร ได้นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับการพัฒนากฎหมายใน สลค. สารไปแล้วหลายฉบับ ท่านผู้อ่านที่สนใจและติดตามเรื่องนี้มาโดยตลอดก็คงอยากรู้อยากเห็นว่าการดำเนินการไปถึงไหนแล้ว สลค. สาร ฉบับนี้ จึงขอนำความดีบนหน้าของการพัฒนากฎหมายในภารกิจที่เกี่ยวกับการแยกประมวลกฎหมายแพ่งและประมวลกฎหมายพาณิชย์ มารายงานให้ผู้อ่านได้ทราบทั่วกัน

ทำไมต้องแยกประมวลกฎหมายแพ่งและประมวลกฎหมายพาณิชย์ออกจากกัน

สาเหตุที่ต้องมีการแยกประมวลกฎหมายแพ่งและประมวลกฎหมายพาณิชย์ออกจากกัน เนื่องจากในปัจจุบันกฎหมายของประเทศไทยมีบทบัญญัติกฎหมายแพ่งและพาณิชย์รวมอยู่ในประมวลกฎหมายฉบับเดียวกันมายาวนานแล้ว โดยเริ่มตั้งแต่มีการปฏิรูปกฎหมายให้เป็นแบบตะวันตก เมื่อ พ.ศ. 2468 เป็นต้นมา ซึ่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มิได้แยกแยะให้ชัดเจนว่าส่วนใดเป็นกฎหมายแพ่ง ส่วนใดเป็นกฎหมายพาณิชย์ และส่วนใดเป็นบทบัญญัติที่โซ่รวมกันได้ในทั้งในทางแพ่งและทางพาณิชย์ เป็นผลให้ไม่สามารถพัฒนากฎหมายพาณิชย์ของไทยให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกได้ ทำให้ระบบกฎหมายและระบบศาลของไทยไม่เป็นที่ยอมรับจากคู่ค้าระหว่างประเทศเท่าที่ควร ส่งผลให้การกำหนดเงื่อนไขในสัญญาทางการค้าระหว่างประเทศในข้อตกลงต่าง ๆ อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายต่างประเทศและใช้อนุญาโตตุลาการของต่างประเทศอยู่เสมอ เมื่อเกิดการฟ้องร้องการดำเนินคดีจึงต้องดำเนินการที่ต่างประเทศ ทำให้พ่อค้าชาวไทยต้องเสียเปรียบและสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายเป็นอย่างยิ่ง ด้วยเหตุข้างต้นจึงเป็นที่มาของแนวคิดในการปรับปรุงกฎหมายพาณิชย์ให้เป็นระบบสอดคล้องกับประเพณีปฏิบัติทางการค้ามากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ก็เพื่อช่วยให้การบังคับใช้กฎหมายพาณิชย์เป็นไปอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับนิติสัมพันธ์ทางการค้าพาณิชย์ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนระหว่างประเทศตามมา

ดำเนินการอย่างไร

จากความจำเป็นของการแยกประมวลกฎหมายแพ่งและประมวลกฎหมายพาณิชย์ข้างต้น ก็พอจะทราบแล้วว่าเรื่องนี้มีความสำคัญเพียงใด ดังนั้น การดำเนินการในลักษณะนี้จะต้องอาศัยความรู้ ความเชี่ยวชาญของนักกฎหมายอย่างรอบด้าน และต้องระดมความคิดเห็นจากบุคลากรทุกฝ่ายที่อยู่ในแวดวงธุรกิจการค้า และผู้บริโภค จึงจะทำให้กฎหมายที่ได้มาสอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการ และเกิดประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง นอกจากนี้การดำเนินการในทุกกระบวนการก็ต้องทำอย่างรอบคอบ ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลสนับสนุนจากหลาย ๆ แหล่ง ทั้งที่เป็นข้อมูลจากงานวิจัยและความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จากที่กล่าวมา จะเห็นว่าเรื่องที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการอยู่หลายขั้นตอน/กระบวนการ ซึ่งกว่าจะเห็นผลงานที่เป็นรูปธรรมก็คงต้องใช้เวลานานพอสมควร ทั้งนี้ กระบวนการในภาพรวมเป็นดังนี้

ระยะที่ 1 การแยกคดีพาดินชี้แยกออกจากคดีแพ่ง กระบวนการย่อยประกอบด้วย

- **การจัดให้มีศาลชำนาญพิเศษเฉพาะคดีพาดินชี้**
  - รวมคดีพาดินชี้เข้ากับศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ
  - จัดระบบการพิจารณาพิพากษาคดีพาดินชี้โดยใช้ระบบศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ
  - การจัดศาลพาดินชี้เป็นเอกเทศต่างหาก

■ **จัดให้มีผู้พิพากษาสมทบจากภาคเอกชนในสัดส่วน 2:1 เช่นเดียวกับศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ** โดยจัดประชุมระดมรับฟังความคิดเห็นและศึกษาข้อมูลจากต่างประเทศและเก็บข้อมูลภาคสนาม เพื่อนำเสนอรายงานฉบับสมบูรณ์ต่อคณะกรรมการนโยบายแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนากฎหมาย ซึ่งได้มีการจัดสัมมนาเชิงวิชาการและทำการศึกษาวิจัยไปแล้ว ดังนี้

- **การจัดสัมมนาเชิงวิชาการ** ในการระดมความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อเตรียมความพร้อมในการร่างกฎหมายได้มีการจัดสัมมนาเชิงวิชาการเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบถึงวิธีการและแนวทางการดำเนินการ รวมทั้งรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เข้าร่วมสัมมนา โดยได้จัดสัมมนาเชิงวิชาการไปแล้วทั้งในกรุงเทพฯ ฯ และต่างจังหวัด รวมทั้งหมด 5 ครั้ง ซึ่งครั้งล่าสุดได้จัดไปเมื่อวันที่ 28 - 29 พฤศจิกายน 2548 ณ โรงแรมเซอราตัน กรุงเทพมหานคร
- **งานวิจัย** ได้มีการจัดให้มีการศึกษาวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องเพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการดำเนินการ ซึ่งเรื่องที่ทำการศึกษาวิจัย มีดังนี้

ที่	เรื่อง	ผลการดำเนินการ
1.	ศึกษาและเสนอแนะแนวทาง ปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย ที่มีโทษทางอาญา	เสร็จสิ้นแล้ว
2.	จัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลพาดินชี้ และวิธีพิจารณาคดีพาดินชี้	อยู่ระหว่างการตรวจ/แก้ไขงานวิจัย
3.	ศึกษาและเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาระบบกฎหมาย พาดินชี้และวิธีพิจารณาคดีพาดินชี้	อยู่ระหว่างการตรวจ/แก้ไขงานวิจัย

ระยะที่ 2 การแยกประมวลกฎหมายแพ่งและประมวลกฎหมายพาดินชี้ เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องจากการแยกคดีพาดินชี้ออกจากคดีแพ่ง ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องจะได้ดำเนินการต่อไป

ผลการดำเนินการเป็นอย่างไร

จากกระบวนการทั้งหมดที่นำเสนอข้างต้น ก็คงพอเห็นแล้วว่า กว่าจะได้ผลงานที่เป็นรูปธรรมและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ก็ต้องใช้เวลานานพอสมควร ซึ่งจะต้องอาศัยความพยายามและความทุ่มเทในการดำเนินการของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขั้นสุด เป็นที่น่ายินดีกับทุกฝ่ายที่ขณะนี้เริ่มมีผลงานเป็นรูปเป็นร่างปรากฏขึ้นมาบ้างแล้ว โดยสามารถร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเสร็จสมบูรณ์ จนได้ร่างกฎหมายตามแผนพัฒนากฎหมายของคณะกรรมการดำเนินการจัดทำข้อเสนอการแยกคดีพาดินชี้ออกจากคดีแพ่ง ประจำปี 2548 ออกมาหลายฉบับ ดังนี้

ที่	รายการ	สาระสำคัญ
1.	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและพาณิชย์ และวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและพาณิชย์ พ.ศ. ...	เปลี่ยนสถานะศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศให้เป็นศาลทรัพย์สินทางปัญญาและพาณิชย์
2.	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่..) พ.ศ.	แก้ไขบทคุ้มครองข้าราชการและลูกจ้างของรัฐบาล เพื่อให้ความเป็นธรรมแก่เจ้าหน้าที่ที่สามารถบังคับชำระหนี้ได้
3.	ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่..) พ.ศ.	จำกัดขอบเขตของกฎหมายล้มละลายมิให้ใช้บังคับแก่บุคคลซึ่งมิได้ประกอบธุรกิจการค้า
4.	ร่างกฎกระทรวงว่าด้วยลูกหนี้ที่ฟื้นฟูกิจการ (ฉบับที่..) พ.ศ.	กำหนดให้ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียนและห้างหุ้นส่วนจำกัดเป็นลูกหนี้ที่ขอฟื้นฟูกิจการได้
5.	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่..) พ.ศ.	เพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายบางเรื่องเพื่อให้สอดคล้องกับนิติสัมพันธ์ทางการค้าพาณิชย์ในปัจจุบัน และแก้ไขบทบัญญัติของสัญญาบัญชีเดินสะพัดที่ถูกนำไปใช้แก่ผู้บริโภคอย่างไม่เป็นธรรม
6.	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่..) พ.ศ.	แก้ไขตราสารที่ไม่ปิดเล่มหรือปิดเล่มไม่ครบถ้วน หรือมิได้ขีดฆ่าให้สามารถใช้เป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่งได้
7.	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่..) พ.ศ.	ยกเลิกความผิดฐานปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้า หรือนำเข้าในราชอาณาจักร จำหน่ายหรือเสนอจำหน่ายสินค้าอันเป็นสินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้าตามประมวลกฎหมายอาญา
8.	ร่างพระราชบัญญัติศาลการ (ฉบับที่..) พ.ศ.	ปรับปรุงโทษปรับตามพระราชบัญญัติศาลการให้สอดคล้องกับหลักสากล
9.	ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่..) พ.ศ.	แก้ไขโทษทางอาญากับการขอเพิกถอนคำสั่งให้สอดคล้องกัน
10.	ร่างพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่..) พ.ศ.	ปรับปรุงแก้ไขบทกำหนดโทษทางอาญาสำหรับการกระทำอันเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพของการกระทำผิด
11.	ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่..) พ.ศ.	ให้รถยนต์และรถแทรกเตอร์สามารถนำมาจดทะเบียนจำหน่ายได้
12.	ร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ (ฉบับที่..) พ.ศ.	ให้มีกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ขึ้นเป็นการเฉพาะ แยกต่างหากจากสัญญาซื้อขายในทางแพ่ง
13.	ร่างพระราชบัญญัติแพ็กเตอริง (ฉบับที่..) พ.ศ.	ให้มีกฎหมายว่าด้วยแพ็กเตอริงขึ้นเป็นการเฉพาะ แยกต่างหากจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

สำหรับร่างพระราชบัญญัติข้างต้นใน 11 ฉบับแรก ขณะนี้อยู่ระหว่างเตรียมเสนอคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ ซึ่งเมื่อผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้วร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวก็จะเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของรัฐสภาต่อไป และในส่วน 2 ฉบับหลังขณะนี้ อยู่ระหว่างการพิจารณา ร่าง ๙ ของคณะอนุกรรมการดำเนินการจัดทำข้อเสนอการแยกคดีพาณิชย์ออกจากคดีแพ่ง และการพิจารณาเพื่อพิจารณา ร่าง ๙ ตามลำดับ ทั้งนี้ ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือติดตามความคืบหน้าของเรื่องนี้มาโดยตลอด ก็ต้องรออีกสักระยะหนึ่งเพราะนี่เป็นเพียงระยะแรกของการแยกประมวลกฎหมายแพ่งและประมวลกฎหมายพาณิชย์เท่านั้น เพราะกว่าที่ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวจะสามารถประกาศใช้บังคับได้จะต้องผ่านการดำเนินการอีกหลายขั้นตอน แต่ไม่ว่าอย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในครั้งนี้จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายแพ่งและกฎหมายพาณิชย์ของประเทศไทยมีประสิทธิภาพมากขึ้น

- ที่มา :**
1. รายงานผลการดำเนินงานคณะอนุกรรมการดำเนินการจัดทำข้อเสนอการแยกคดีพาณิชย์ออกจากคดีแพ่ง ประจำปี 2548 และ 2549
  2. จรัญ ภักดีธนากุล. “การแยกกฎหมายพาณิชย์ออกจากกฎหมายแพ่ง” จดหมายข่าวพัฒนากฎหมายไทย (เมษายน 2548)

พัดลม

แนวทางปฏิบัติเพื่อลดค่าไฟฟ้า

ตัดออกจากคู่มือ “รู้แล้วรงจ”
 ธนาคารกรุงเทพ **รวมพลัง 7** กยศ. สอนดี ส่งงาน

ลด...ละ...เลิก...

- ➔ เลิกเปิดทิ้งไว้เมื่อไม่มีใครอยู่ เปิด 1 ชั่วโมงพร้อมกัน วันละ 1 ล้านเครื่อง (ขนาด 16 นิ้ว 66 วัตต์) **สิ้นเปลืองค่าไฟเดือนละ 5.94 ล้านบาท**
- ➔ ถ้าใช้พัดลมที่มีระบบรีโมทคอนโทรลต้องถอดปลั๊กทันทีที่เลิกใช้
- ➔ ยิ่งเปิดลมแรงขึ้น ยิ่งใช้ไฟมากขึ้น

ดูแลรักษาและใช้อย่างถูกวิธี

- ➔ ทำความสะอาดใบพัด ตะแกรงครอบ และแผงหม้อมอเตอร์พัดลม อย่าให้มีฝุ่นเกาะ
- ➔ อย่าให้ใบพัดโค้งงอผิดส่วน ความแรงจะลดลง
- ➔ ตั้งพัดลมในที่ที่มีอากาศถ่ายเทสะดวก

พัดลมตั้งโต๊ะ 40 วัตต์ ใบพัด 12 นิ้ว ถ้าเปิด 1 ชั่วโมง ระดับลมอ่อนสุดจะใช้ไฟ 0.028 หน่วย ระดับลมปานกลาง ใช้ไฟ 0.031 หน่วย (ค่าไฟมากขึ้น 1.1 เท่า) ระดับลมแรงสุดใช้ไฟ 0.038 หน่วย (ค่าไฟมากขึ้น 1.4 เท่า) ถ้าเปิดทุกวัน วันละ 5 ชั่วโมง ที่ระดับลมแรงสุด จะใช้ไฟมากกว่าเปิดที่ระดับลมอ่อนสุด 4.50 บาทต่อเดือน ถ้าทำเช่นนั้น 1 ล้านเครื่อง จะสิ้นเปลืองค่าไฟ 4.50 ล้านบาทต่อเดือน หรือปีละ 54 ล้านบาท

* ค่าไฟฟ้าที่ใช้คำนวณในคู่มือเล่มนี้คิดที่ค่าเฉลี่ยหน่วยละ 3 บาท

